

OBECNÁ ČÁST FINANČNÍHO PRÁVA Z POHLEDU NEFISKÁLNÍ ČÁSTI

LIBOR KYNCL - PETRA SCHILLEROVÁ

Masarykova univerzita, Právnická fakulta

Abstract in original language

Cílem tohoto příspěvku bude vymezit obecnou část finančního práva v oblastech souvisejících s nefiskální částí finančního práva. Nefiskální část finančního práva je definována jako část v rámci zvláštní části finančního práva, jejímž předmětem regulace je podstata peněz. Obecná část finančního práva je však obecnější pojem než fiskální nebo nefiskální část finančního práva, proto bude nutné provést zobecnění a rozpoznat obecné zásady a normy, které jsou společné pro fiskální, nefiskální, procesní a organizační část. Co však mají společného daňové řízení s regulací finančního trhu?

Key words in original language

Obecná část; Finanční právo; Nefiskální část; Fiskální část; Podstata peněz; Finanční trh; Generalizace.

Abstract

The aim of this paper will be to outline general part of the financial law in areas connected to non-fiscal part of financial law. Non-fiscal part of financial law is defined as a part inside special part of financial law which has the substance of money as an object of regulation. However the general part is a more general concept than fiscal or non-fiscal part of financial law so it will be necessary to make generalization and identify general principles and norms that are common for fiscal, non-fiscal, procedural and organizational part. But what do have tax procedure and regulation of financial market in common?

Key words

General part; Financial Law; Non-fiscal Part; Fiscal Part; Substance of money; Financial market; Generalization.

1. ÚVOD

Cílem tohoto příspěvku je vymezit obecnou část finančního práva z pohledu nefiskální části identifikované v rámci zvláštní části finančního práva. Zatímco zvláštní část finančního práva je velmi rozsáhlá a dle brněnské teorie ji dělíme na část fiskální a nefiskální, těžko se hledají paralely a společné rysy právní úpravy mezi fiskální a nefiskální částí. Přes obtížnost tohoto úkolu jsme se jakožto autorský kolektiv rozhodli pokusit se o jeho dosažení a jako základní hypotézu jsme si stanovili předpoklad, že fiskální a nefiskální část mají své společné rysy v právní úpravě, které je možno abstrahovat do obecné části finančního práva. Tuto hypotézu se budeme snažit v našem příspěvku potvrdit nebo vyvrátit.

2. FINANČNĚPRÁVNÍ VZTAHY

Právní vztahy obecně jsou společenské vztahy, které jsou upraveny právem. Vznikají na základě a v souladu s právními normami. Právní vztah je tedy společenský vztah více subjektů, které mají navzájem subjektivní práva a subjektivní povinnosti.

Obecně tedy lze na právní vztah nazírat jako na zvláštní druh společenských vztahů, jehož předpokladem vzniku a trvání je právní norma a právní skutečnost. Účastníci právních vztahů v nich vystupují jako nositelé navzájem spjatých oprávnění a právních povinností. U každého právního vztahu musí jako nezbytné prvky existovat jeho obsah, objekt a subjekty.

Pro finanční právo je charakteristické, že užívá subjektů, které byly konstituovány jinými právními odvětvími, které přebírá a přiděluje jim různá práva a povinnosti ve finančně právních vztazích. Neznamená to však, že by nekonstituovalo subjekty vlastní. Formu jednotlivých subjektů finančního práva většinou stanoví normy jiných právních odvětví, přičemž finanční právo toliko definuje obsah. Občanské a obchodní právo je tak využíváno zejména k definování pojmu fyzické a právnické osoby, když přiřazením různých atributů vznikají z těchto subjektů např. plátcí či poplatníci nebo devizová místa. Definice státu a jeho jednotlivých orgánů společně s jejich zakotvením v základním zákoně našeho státu provádí právo ústavní. Správní právo finančnímu „vypomáhá“ například konstituováním různých orgánů státní správy, které se za určitých okolností mohou stát orgány finančními, ale dále též především poskytnutím své teoretické základny (např. v případě vymezení právnických osob veřejného práva).

Finančněprávní vztahy jsou tedy ty společenské vztahy, které jsou regulovány normami finančního práva. Avšak ne všechny finanční vztahy jsou regulovány právem vůbec a tedy ne všechny finanční vztahy jsou regulovány finančním právem.¹ Základním předpokladem vzniku a existence finančněprávního vztahu je existence finančněprávní normy. Pokud finanční vztah není regulován finančněprávní normou, není finančněprávním vztahem. Když neexistuje finančněprávní norma, právní vztah může vzniknout, ale nejde o finančněprávní vztah. Příkladem mohou být soukromé peníze, které jsou objektem finančních vztahů a zřejmě budou regulovány soukromým právem, ale nejsou objektem finančněprávních vztahů, pokud nespádají např. do oblasti elektronických peněz.

¹ Srovnej Mrkývka, P. *Finančněprávní vztahy*. In Mrkývka, P. a kol. *Finanční právo a finanční správa (1. díl)*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. s. 100. ISBN 80-210-3578-1.

Charakteristickým rysem finančněprávních vztahů je skutečnost, že vznikají a existují v procesu právní regulace finanční činnosti státu.² To znamená, že vedle obecných znaků právních vztahů, jak byly popsány výše, jsou pro ně charakteristické některé zvláštnosti, vyplývající zejména z okolnosti, že finančněprávní vztahy jsou odrazem předmětu regulace finančního práva. Jako každé jiné právní vztahy jsou i finančněprávní vztahy volními, přičemž jejich volní charakter je dán jednak tím, že samotné normy finančního práva, které dané vztahy regulují, jsou výrazem vůle orgánů státní nebo veřejné samosprávné moci, a dále tím, že realizace oprávnění a splnění právních povinností v daných vztazích zpravidla předpokládá volní jednání subjektu těchto vztahů.³

Finančněprávní vztahy jsou širším pojmem než vztahy peněžní. Peněžní vztahy jsou ty vztahy, kdy objektem jsou peníze a dochází k toku peněz. Finanční vztahy zahrnují i ty vztahy, které se realizují v rámci finančních činností (nemusí se jednat o vztahy, které souvisí přímo s užitím peněžních fondů, ale může jít o vztahy související se správou těchto fondů, související s ekonomickým modelem). Finanční vztahy souvisí i s dohledem nad pojišťovny, bankami, realizují se v rámci devizového práva atd.

Finančněprávní vztahy se skládají taktéž ze tří prvků, subjektu, objektu a obsahu.⁴ Subjektem finančněprávních vztahů mohou být všechny subjekty finančních vztahů, vždy půjde o vztah mezi nejméně dvěma subjekty a v naprosté většině případů půjde o vztahy mezi subjekty, kdy jeden z nich je druhému nadřazen. Čili půjde o vztahy tzv. vertikální nebo alespoň o vztahy diagonální.⁵ V rámci finančněprávních vztahů vždy jedním ze subjektů bude stát reprezentovaný svojí organizační složkou nebo subjekty, na které delegoval svoji pravomoc. Subjekty, na které byla delegována pravomoc státu, mohou být jak právnické osoby veřejného práva, tak ve výjimečných případech právnické osoby soukromého práva a též fyzické osoby, jako např. zaměstnanci státu, osoby ve služebním poměru. Dalším subjektem v nadřazeném postavení bude jiná veřejnoprávní korporace, která může být reprezentována organizační složkou obce, kraje, případně subjektem s delegací.

Problémem zůstává, zda mezi finančněprávní vztahy řadit finanční vztahy v rámci veřejnoprávních korporací zájmových (profesních). Mrkývka se

² Bakeš, M. et al. *Finanční právo*. 4. aktualiz. vyd. Praha: C. H. BECK, 2006. s. 19. ISBN: 80-7179-431-7.

³ Průcha, P. *Správní právo, Obecná část*, 6. doplněné a aktualizované vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně a nakladatelství Doplněk, 2004. s. 135, ISBN: 80-210-3350-9 (MU), ISBN: 80-7239-157-7 (Doplněk).

⁴ Mrkývka, P. *Základy teorie finančního práva (přednášky)*, Brno 2006.

⁵ Tamtéž.

přiklání k tomu, že finance profesních korporací jsou složkou veřejných financí a právní regulace finančních činností těchto veřejnoprávních zájmových korporací je součástí finančního práva.⁶ Objektem jsou peníze, na které vzniká mocenský mimosmluvní nárok, např. Česká advokátní komora. Každý, kdo chce být zapsán v seznamu advokátů, je povinen zaplatit poplatek. Je to povinná úhrada ve prospěch veřejnoprávní korporace. Vykazuje znaky poplatku, i když není tato dávka zahrnuta do soustavy veřejných poplatků., ale je určena stavovskými předpisy a jeho výši určuje sněm ČAK na základě zmocnění v zákoně. Proto Mrkývka tvrdí, že subjektem finančněprávních vztahů jsou i profesní komory s tzv. povinným členstvím.

Další nadřazený subjekt jsou banky vystupující jako devizové místo, kdy provádí určité kontrolní činnosti ve vztahu ke klientům stanovené v devizovém zákoně a jsou ze zákona povinny neprovést operaci i v rozporu se smlouvou s klientem, pokud naznaží, že byl porušen devizový předpis. To je příklad diagonálního finančního vztahu, který patří do právní regulace finančního práva v jeho nefiskální části.

Objektem právních vztahů je to, k čemu směřují vzájemná práva a povinnosti subjektů. Ve finančněprávních vztazích jsou tímto objektem peněžní prostředky nebo konkrétní peněžní plnění.

Objektem mohou být i penězi vyjádřené věci, např. tzv. devizové hodnoty s tím, že musíme zkoumat, zda objekt má co dočinění s veřejným zájmem, tj. zda právní regulace týkající se společenského vztahu je provedena za účelem ochrany veřejného zájmu. Rozhodující je to, zda se jedná o soukromé nebo veřejné peníze. Poznáme to tak, zda nějak souvisí s veřejnými peněžními fondy. Pokud se veřejný finanční fond objevuje, jedná se o veřejné peníze. Pokud není dána existence veřejného finančního fondu v rámci objektu, jedná se o soukromé peníze a nejde o regulaci finančněprávní.⁷

Obsahem finančněprávních vztahů jsou práva a povinnosti subjektů právních vztahu. Jsou to práva a povinnosti, které se vztahují k objektu. Ve finančněprávních vztazích je povinnost zaplatit, odvést a oprávnění státu či veřejnoprávní korporace vymáhat určité plnění od podřízeného subjektu, ale také právo podřízeného subjektu na určité plnění ze strany státu jako správce veřejného peněžního fondu. Není od věci uvažovat o tom, zda některé finanční vztahy mají subjekt nadřízený a podřízený, ale použít terminologii subjekt oprávněný a subjekt povinný. Např. v rámci daní, kdy oprávněným subjektem je stát, kterému vznikl nárok na daň a subjekt povinný, který je povinen daň zaplatit. Pokud vznikne daňový přeplatek

⁶ Mrkývka, P. *Základy teorie finančního práva* (přednášky), Brno 2006.

⁷ Mrkývka, P. *Základy teorie finančního práva* (přednášky), Brno 2006.

nebo nárok na daňový bonus a postavení se převrátí, subjektem oprávněným (k vyplacení přeplatku na dani) bude daňový subjekt a subjektem povinným bude stát.⁸

Vznik se váže na právní skutečnosti: jednání, události a stavy. Finančněprávní skutečnosti jsou zvláštním druhem právních skutečností a jsou finančněprávní normou stanoveny jako předpoklad vzniku, existence finančněprávního vztahu. Totéž platí pro události a stavy. Ne vždy musí jít o právní událost, která je upravena normami finančního práva, např. úmrtí (promítne se do občanskoprávního vztahu, trestního práva, vznik a existence finančněprávních vztahů - oblast daní, sociálního zabezpečení, finanční správy atd.). Oprávnění k některým finančním činnostem jsou nepřevoditelná na jiné osoby a úmrtím tato oprávnění zanikají, např. v devizovém právu, puncovníctví, pojišťovnictví atd. Protiprávní stavy spadají také do oblasti finančněprávních vztahů.

Bakeš zvláštní část finančního práva dělí dle základních skupin vztahů, které jsou jím upraveny:⁹

1. veřejné rozpočty a státní fondy,
2. daně, poplatky, cla, a další povinné dávky,
3. úvěr,
4. měna a peněžní oběh,
5. devizové hospodářství,
6. finanční trh.

Jak dále uvidíme, kategorizace finančního práva se s těmito základními oblastmi právních vztahů spadajících do jeho oblasti regulace zcela nekryje, neboť například úvěrové vztahy nemají svoje vlastní subodvětví finančního práva.

3. KATEGORIZACE FINANČNÍHO PRÁVA

Finančněprávní vztahy lze dále členit podle různých kritérií, nejobecněji na hmotněprávní, procesněprávní a organizační vztahy (poslední uvedené mají

⁸ Mrkývka, P. *Základy teorie finančního práva* (přednášky), Brno 2006.

⁹ Srovnej Bakeš, M., Kotáb, P. *Předmět a systém finančního práva*. In Bakeš, M. et al. *Finanční právo*. 4. aktualiz. vyd. Praha: C. H. BECK, 2006. s. 13. ISBN: 80-7179-431-7.

charakter převážně správněprávních vztahů, mají však specifický předmět regulace).¹⁰

Úplně jiným způsobem dělení je dělení na vztahy fiskální a nefiskální, které je vymežováno v rámci zvláštní části finančního práva.

Neznamená to však, že když je nějaké subodvětví začleněno do fiskální části, všechny vztahy regulované tímto subodvětvím jsou fiskální vztahy. Fiskální bude takový vztah, který přímo souvisí s tvorbou a užitím veřejného peněžního fondu. Nebudou sem patřit vztahy, které souvisí s tokem peněz, ale objektem je správní činnost, evidence, výkaznictví atd. Je těžké hledat čistou hranici mezi fiskální a nefiskální částí.

Věda finančního práva připouští i jiné možnosti členění finančněprávních vztahů. Využívá rozčlenění na jednotlivá subodvětví: celněprávní vztahy, daňověprávní, rozpočtové, devizověprávní, měnověprávní atd.

Fiskální část zahrnuje ta subodvětví, v rámci nichž je regulován tok peněžních prostředků.¹¹ Nejrozsáhlejší v rámci fiskální části je právní úprava rozpočtu a jeho příjmové stránky, tedy daní, poplatků, cel a dalších povinných dávek. Do rozpočtového práva se řadí jak normy hmotněprávní, tak procesněprávní, které upravují státní rozpočet, jeho základní principy, rozpočtová pravidla, napojení organizačních složek státu a jiných subjektů na rozpočet, rozpočtovou skladbu a klasifikaci, státní účelové fondy i rozpočty nižších složek – územně-samosprávních celků (v České republice obcí a krajů), tj. regulují soustavu veřejných peněžních fondů a principy jejich organizace. Z procesněprávního hlediska sem patří rozpočtový proces, tedy řízení týkající se sestavování, schvalování a plnění veřejných rozpočtů spolu s kontrolou těchto rozpočtů.

Do fiskální části řadíme i právo daňové a poplatkové (berní), u nichž se rovněž rozlišují hmotněprávní a procesněprávní normy. Berní právo upravuje jednotlivé daně a poplatky, vznik, zánik a obsah daňové a poplatkové povinnosti a daňové řízení. Tyto normy určují osoby zatížené daňovou a poplatkovou povinností, objekt, základ a sazbu příslušné dávky. Poslední částí vymežovanou Mrkývkou v rámci nefiskální části finančního práva je celní právo, jež je v mnohém blízké bernímu právu, přičemž reguluje nejdůležitější akcesorický příjem státního rozpočtu, clo jakožto další z povinných dávek.¹² Do fiskální části je třeba zahrnout i řadu právních

¹⁰ Srovnej Mrkývka, P. *Finančněprávní vztahy*. In Mrkývka, P. a kol. *Finanční právo a finanční správa (1. díl)*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. s. 105. ISBN 80-210-3578-1.

¹¹ Mrkývka, P. *Finanční právo v právním řádu - několik poznámek*. Časopis pro právní vědu a praxi. 2002, vol. 10, no. 2. s. 148.

¹² Srovnej Mrkývka, P. *Finančněprávní vztahy*. In Mrkývka, P. a kol. *Finanční právo a finanční správa (1. díl)*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. s. 101. ISBN 80-210-3578-1.

norem souvisejících s tvorbou a užitím peněžních prostředků alokovaných a distribuovaných ve veřejných fondech.

4. KATEGORIZACE FINANČNÍHO PRÁVA – NEFISKÁLNÍ ČÁST

Naproti fiskální části primárním zájmem nefiskální části je regulování samotné podstaty peněz a peněžního systému.¹³ Jeho první součástí je měnové právo, páteř nefiskální části, které upravují peněžní oběh a měnu, a to především měnovou jednotku, emisi měny, soustavu platidel a jejich ochranu. Dále sem patří normy upravující pokladní operace, peněžní oběh, platební styk a vztah měny k jiným měnám.

Měnové právo velmi úzce souvisí s právem devizovým, které reguluje společenské vztahy, jejichž objektem jsou tzv. devizové hodnoty, tedy hodnoty v cizí měně uchovávané v podobě deviz (bezhotovostní) nebo valut (hotovostní). Zabývá se otázkami určení devizové příslušnosti osob, vymezení devizových hodnot, regulace operací na devizovém a kapitálovém trhu apod. Nutno říci, že devizové právo se za poslední dvě desetiletí let změnilo, co do obsahu norem devizového práva, resp. je výrazně redukován rozsah příkazů a zákazů v minulosti pro devizové právo charakteristický. Až do 90. let bylo totiž jedním z hlavních cílů respektive prostředků devizového práva bránit nabývání nemovitého majetku v České republice cizozemcům, což však bylo odstraněno ještě před vstupem České republiky do Evropského společenství. Devizové právo je historicky nazíráno jako určitá formou ochrany domácí měny.

Mezi odvozené finančněprávní instituty patří kromě výše uvedeného pojištění rovněž úvěr a finanční trh. Finančněprávní úprava úvěru se zabývá problematikou tvorby a rozdělování peněžní masy a jejích částí prostřednictvím návratné metody financování, otázkami řízení úvěrové činnosti, dalšími veřejnoprávními aspekty úvěru, zejména bankovního (např. klasifikace úvěrů, úvěrová angažovanost, státní podpora některých úvěrů). Nutno podotknout, že institut úvěru je společným pro finanční právo a obchodní právo, včetně cenných papírů i nejmodernějších instrumentů typu finančních a komoditních derivátů vázaných na úvěry. Příkladem právních předpisů, které počítají s těmito instrumenty a operacemi je např. devizový zákon či zákon o podnikání na kapitálovém trhu.

Veřejné bankovní právo tvoří soubor norem regulujících veřejnoprávní dohled nad bankami. Obdobně veřejné pojišťovnické právo reguluje veřejnoprávní dohled nad pojišťovnami a též upravuje obligatorní pojistné fondy zakládané pojišťovnami, které však nemají charakter veřejných peněžních fondů.

¹³ Mrkývka, P. *Finanční právo v právním řádu - několik poznámek*. Časopis pro právní vědu a praxi. 2002, vol. 10, no. 2. s. 148.

Puncovní právo je nadstavbou k měnovému a devizovému právu upravujícím veřejnoprávní ingerence do nakládání s drahými kovy v rámci trhu drahých kovů jakožto svébytné části finančního trhu, kterou stát reguluje velmi přísně již od dob královských horních regálů ve 12. století. Puncovní právo se za dlouhá staletí vyvinulo do dnešní moderní podoby, kdy je dle názorů autorů možné jej řadit do odvětví finančního práva, neboť proti klasickým administrativně-právním vztahům ve správním právu mají objekty regulace puncovního práva povahu obdobnou penězům.

5. CO KONKRÉTNĚ LZE ZOBECNIT Z NEFISKÁLNÍ ČÁSTI FINANČNÍHO PRÁVA?

Mrkývka ponechává otázku ohledně přesného obsahu obecné části finančního práva otevřenou, přičemž do ní v souladu s Grúňem a Králíkem řadí všeobecné poznatky o finančním právu, jeho předmětu, normách a vztazích.¹⁴

V tomto příspěvku je tedy naším cílem v souladu s výše uvedenými teoretickými poznatky identifikovat další oblasti, které jsou natolik obecné, aby bylo možné je „vytknout před závorku“ jednotlivých subodvětví nefiskální části finančního práva a navrhnout je k další diskuzi nad jejich obecností.

Prvním institutem, který je obecným již od roku 2006, kdy došlo ke sjednocení dohledu nad finančním trhem s výjimkou trhu drahých kovů, je právě veřejnoprávní dohled nad finančním trhem vykonávaný Českou národní bankou. Vzhledem k současnému stavu právní regulace této oblasti se sice dle názorů autorů jedná o obecný institut, ale jeho úprava je roztržštěná do jednotlivých zákonů.¹⁵ Dle našich aktuálních informací Ministerstvo financí v současné době připravuje kompletní inovaci právní úpravy v této oblasti a sjednocení úpravy dohledu nad finančním trhem do jednoho zákona. I po této změně by zřejmě mělo zůstat současné subsidiární použití správního řádu pro výkon dohledu nad finančním trhem. Pokud by se tak skutečně stalo a byl přijat „dohledový kodex“, máme za to, že by již nic nebránilo uznání úpravy dohledu za součást obecné části finančního práva.

Stranou výše zmíněných úvah stojí zmíněný puncovní zákon a úprava dohledu nad trhem drahých kovů, který vykonává Puncovní úřad a jako

¹⁴ Srovnej Mrkývka, P. *Systém finančního práva*. In Mrkývka, P. a kol. *Finanční právo a finanční správa (1. díl)*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. s. 58. ISBN 80-210-3578-1.

¹⁵ Jedná se zejména o následující zákony: zákon o České národní bance, zákon o bankách, zákon o spořitelních a úvěrních družstvech, zákon o pojišťovnictví, zákon o dohledu nad kapitálovým trhem, zákon o podnikání na kapitálovém trhu, zákon o komoditních burzách, zákon o kolektivním investování, zákon o penzijním připojištění se státním příspěvkem, zákon o finančních konglomerátech, zákon o platebním styku.

druhoinstanční orgán Ministerstvo průmyslu a obchodu. Na specifičnosti této oblasti se zřejmě nic nezmění a tedy dohled nad ní by nemohl ani nadále vycházet z obecné části v oblasti dohledu.

Další samostatnou úpravou, kterou nelze zahrnout do obecného institutu dohledu, je shromažďování informací v rámci boje proti legalizaci výnosů trestné činnosti Ministerstvem financí v režimu zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Ministerstvo používá při tomto shromažďování a vyhodnocování informací jiné postupy než Česká národní banka jako dohledový orgán.

Dalším možným kandidátem na obecný institut v rámci finančního práva je úprava finančních institucí a úvěrových institucí. Odlišení těchto dvou skupin od sebe navzájem je velmi komplexní otázkou, základním vodítkem je směrnice 2006/48/ES o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu, která definuje finanční instituci jako podnik jiný než úvěrová instituce, jehož hlavní činností je nabývání účastí nebo výkon jedné nebo více finančních činností¹⁶ a úvěrovou instituci jako podnik, jehož činnost spočívá v přijímání vkladů nebo jiných splatných peněžních prostředků od veřejnosti a poskytování úvěrů na vlastní účet nebo instituci elektronických peněz. Finanční instituce a úvěrové instituce jakožto subjekty figurující v rámci všech subodvětví nefiskální části finančního práva zahrnují mnoho různých subjektů, mimo jiné banky, obchodníky s cennými papíry, instituce elektronických peněz, platební systémy a vypořádací systémy. Je otázkou pro každou členskou zemi, jak implementuje do svého národního právního řádu úpravu této směrnice. Proto je dle našeho názoru důležitou obecnou otázkou, které subjekty jsou jak vnímány z hlediska jejich teoretické klasifikace a tedy některé části úpravy finančních institucí a úvěrových institucí vykazují znaky obecné části finančního práva.

Poslední a nikoli nejméně důležitou obecnou otázkou, kterou jsme identifikovali v nefiskální části finančního práva je obecná teorie týkající se peněz. Peníze jako objekt finančních vztahů jsou obecným institutem, jehož význam daleko přesahuje hranice finančního práva a který ingeruje víceméně do všech odvětví práva snad s výjimkou některých částí práva rodinného. Protože peníze vedle peněz klasických, tedy bankovek, státovek a mincí, zahrnují i peníze elektronické, peníze bankovní a samostatně stojící velmi zajímavý institut peněz virtuálních jakožto peněz postavených na úplně odlišných základech, jedná se o oblast natolik svébytnou, že dle našeho názoru by měla být jedním z pilířů obecné části finančního práva.

¹⁶ Srovnej čl. 4 odst. 5 směrnice 2006/48/ES o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu, v aktuálním znění.

6. ZÁVĚR

Cílem tohoto příspěvku bylo vymezit v rámci obecné části finančního práva oblast, která je obecná jak pro fiskální část, tak i pro nefiskální část v rámci zvláštní části finančního práva, a potvrdit nebo vyvrátit hypotézu, že tato obecná část finančního práva pro nefiskální část existuje. Dle našeho názoru se nám tohoto cíle povedlo dosáhnout a hypotézu jsme potvrdili, neboť jsme jako instituty obecné části pro nefiskální část finančního práva nad rámec v současnosti uznávaných vymezili obecné principy fungování veřejnoprávního dohledu nad všemi částmi finančního trhu, společné rysy nefiskální úpravy finančních institucí a obecnou teorii týkající se peněz jakožto objektu financí, tedy právních vztahů týkajících se peněz.

Literature:

- Mrkývka, P. et al. Finanční právo a finanční správa (1. díl). Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. 404 s. ISBN 80-210-3578-1.
- Bakeš, M. et al. Finanční právo. 4. aktualiz. vyd. Praha: C. H. BECK, 2006. 741 s. ISBN 80-7179-431-7.
- Průcha, P. Správní právo, Obecná část. 6. doplněné a aktualizované vyd.. Brno: Masarykova univerzita v Brně a nakladatelství Doplněk, 2004. 418 s. ISBN 80-210-3350-9.
- Mrkývka, P. Finanční právo v právním řádu - několik poznámek. Časopis pro právní vědu a praxi. 2002, vol. 10, no. 2. s. 144 - 152.
- Mrkývka, P. Základy teorie finančního práva (přednášky), Brno 2006.

Contact – email

Libor.Kyncl@gmail.com - PetraSchillerova@seznam.cz